

Nivelul prezentare

Scopul securitatii

- **confidentialitatea**
 - informația este disponibilă doar utilizatorilor autorizați
- **integritatea**
 - informația poate fi modificată doar de utilizatorii autorizați sau în modalitatea autorizată (mesajul primit nu a fost modificat în tranzit sau măsluit)
- **disponibilitatea**
 - accesul la informație al utilizatorilor autorizați nu este îngrădit (opusul este **denial of service**)

Probleme derivate

- **autentificarea**
 - determinarea identității persoanei cu care schimbi mesaje înainte de a dezvălui informații importante
- **controlul accesului**
 - protecția împotriva accesului ne-autorizat
- **non-repudierea**
 - transmitatorul nu poate nega transmiterea unui mesaj pe care un receptor l-a primit

Metode de rezolvare

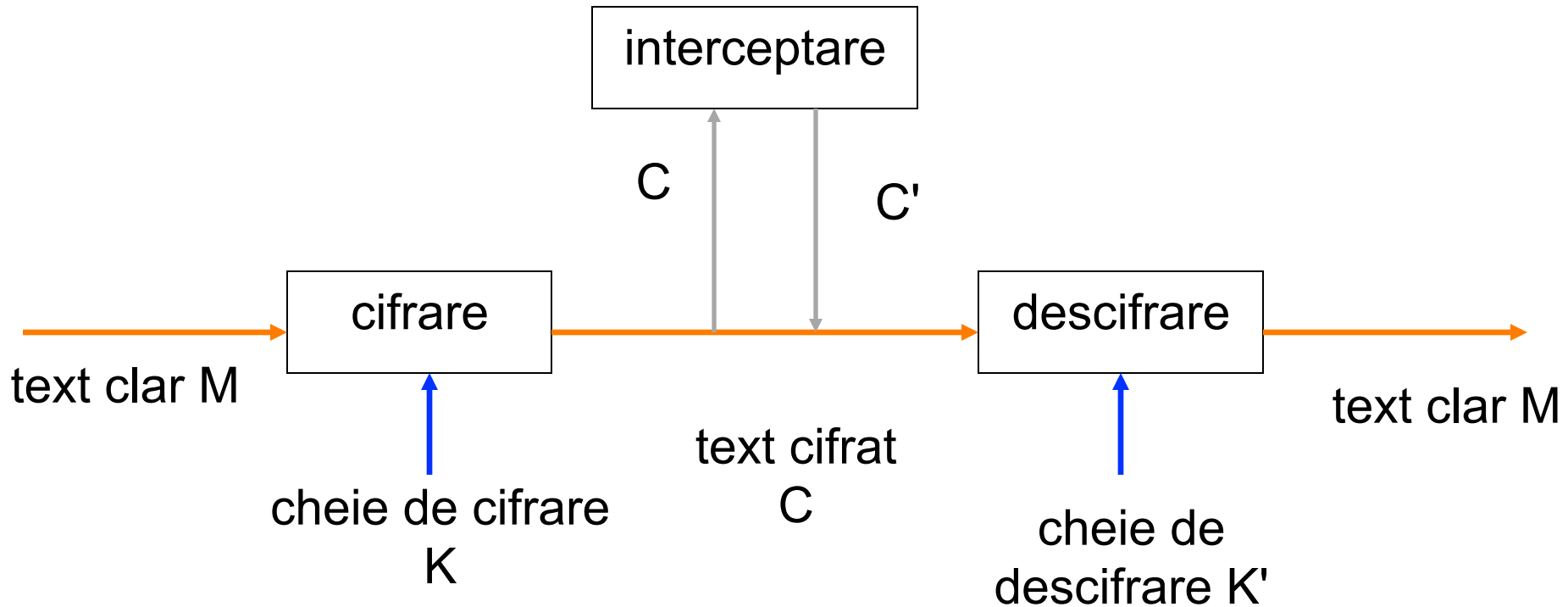
- Organizare
 - Algoritmi de criptare și hash
 - Mecanisme de securitate
 - **criptare, rezumare (hash), semnatura digitala**
 - Servicii și protocoale de securitate
- Securitatea în ierarhia de protocoale
 - considerată inițial în nivelul **prezentare** al ISO OSI
 - este **distribuită**, în realitate, diverselor nivele
 - **fizic** – tuburi de securizare a liniilor de transmisie
 - **legatura de date** – legături criptate
 - **retea** – ziduri de protecție (firewalls), IPsec
 - **transport** – end-to-end security
 - **aplicatie** – autentificarea, non-repudierea

Alte aspecte

- Politici de securitate.
- Control software (antivirus).
- Control hardware:
 - Cartele inteligente;
 - Biometrie.
- Control fizic (protecție).
- Educație.
- Măsuri legale.

Modelul de bază al criptării

confidentialitatea - intrusul să nu poată reconstitui M din C (să nu poată descoperi cheia de descifrare K').

integritatea - intrusul să nu poată introduce un text cifrat C' , fără ca acest lucru să fie detectat (sa nu poată descoperi cheia de cifrare K).

Definiții

- Spargerea cifrurilor = **criptanaliză**.
- Proiectarea cifrurilor = **criptografie**.
- Ambele sunt subdomenii ale **criptologiei**.
- Transformarea F realizată la cifrarea unui mesaj:

$F : \{M\} \times \{K\} \rightarrow \{C\}$, unde:

- $\{M\}$ este mulțimea mesajelor;
- $\{K\}$ este mulțimea cheilor;
- $\{C\}$ este mulțimea criptogramelor.
- Operații:
 - Cifrarea: $C = E_k(M)$.
 - Descifrarea: $M = D_{k'}(C)$.
- Conotație de ordin practic!

Problema criptanalistului

- Criptanaliză cu **text cifrat cunoscut**; se cunosc:
 - Un text cifrat;
 - Metoda de criptare;
 - Limbajul textului clar;
 - Subiectul;
 - Anumite cuvinte din text.
- Criptanaliză cu **text clar cunoscut**; se cunosc:
 - Un text clar;
 - Textul cifrat corespunzător;
 - Anumite cuvinte cheie (login).
- Criptanaliză cu **text clar ales**; se cunosc:
 - Mod cifrare anumite porțiuni de text;
 - Exemplu pentru o bază de date - modificare / efect.

Caracteristicile sistemelor secrete

- sistem **neconditionat sigur**
 - rezistă la orice atac, indiferent de cantitatea de text cifrat interceptat
 - ex. **one time pad**
- **computational sigur** sau **tare**
 - nu poate fi spart printr-o analiză sistematică cu resursele disponibile.
- sistem **ideal**
 - indiferent de volumul textului cifrat care este interceptat, o criptogramă nu are o rezolvare unică, ci mai multe, cu probabilități apropiate

Cerințe criptosisteme cu chei secrete

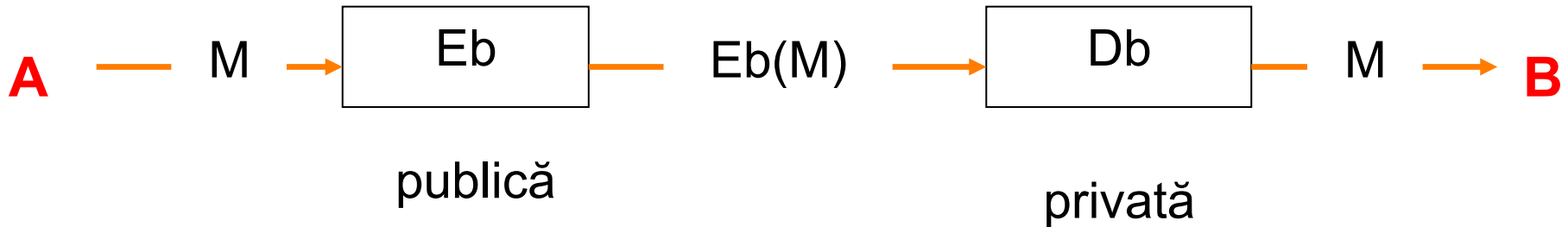
- Cerințe generale:
 - Cifrare și descifrare eficiente pentru toate cheile.
 - Sistem ușor de folosit (chei de transformare).
 - Securitatea să depindă de chei, nu de algoritm.
- Cerințe specifice pentru **confidențialitate**: să fie imposibil computațional ca un criptanalist să determine sistematic:
 - Transformarea D_k din C , chiar dacă ar cunoaște M .
 - M din C (fără a cunoaște D_k).
- Cerințe specifice pentru **integritate**: să fie imposibil computațional ca un criptanalist să determine sistematic:
 - Transformarea E_k , din C , chiar dacă ar cunoaște M .
 - Cifrul C' astfel ca $D_k(C')$ să fie un mesaj valid (fără a cunoaște E_k).

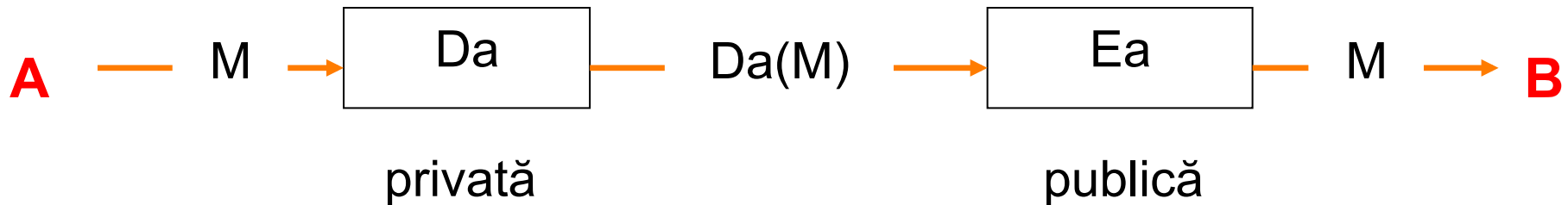
Modelul criptografic cu chei publice

- Sistemele criptografice:
 - Simetrice.
 - Asimetrice:
 - Propuse de Diffie și Hellman în 1976.
 - Chei diferite de cifrare E și descifrare D.
 - Nu se pot deduce (ușor) una din alta, mai precis:
 - $D(E(M)) = M$;
 - Este extrem de greu să se deducă D din E;
 - E nu poate fi "spart" prin **criptanaliză cu text clar ales**.
- Într-un sistem asimetric, fiecare utilizator U:
 - Face publică cheia (transformarea) E_u de cifrare.
 - Păstrează secretă cheia (transformarea) D_u de descifrare.
- Schema de integritate / autentificare:
 - Condiția necesară este ca transformările E_a și D_a să comute, adică
$$E_a(D_a(M)) = D_a(E_a(M)) = M.$$

Schema de confidentialitate

Schema de integritate

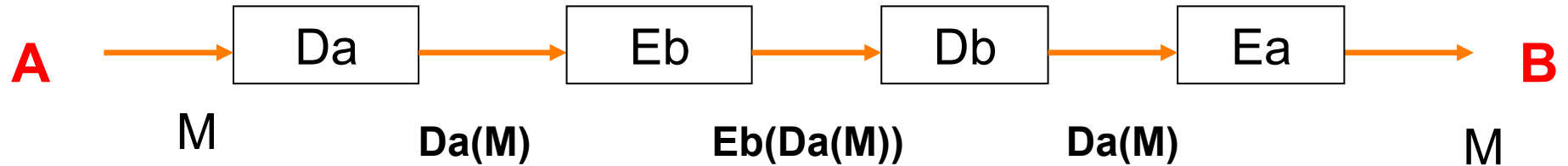

Se asigură:

confidentialitate doar B, care are cheia privata D_b poate intelege mesajul M

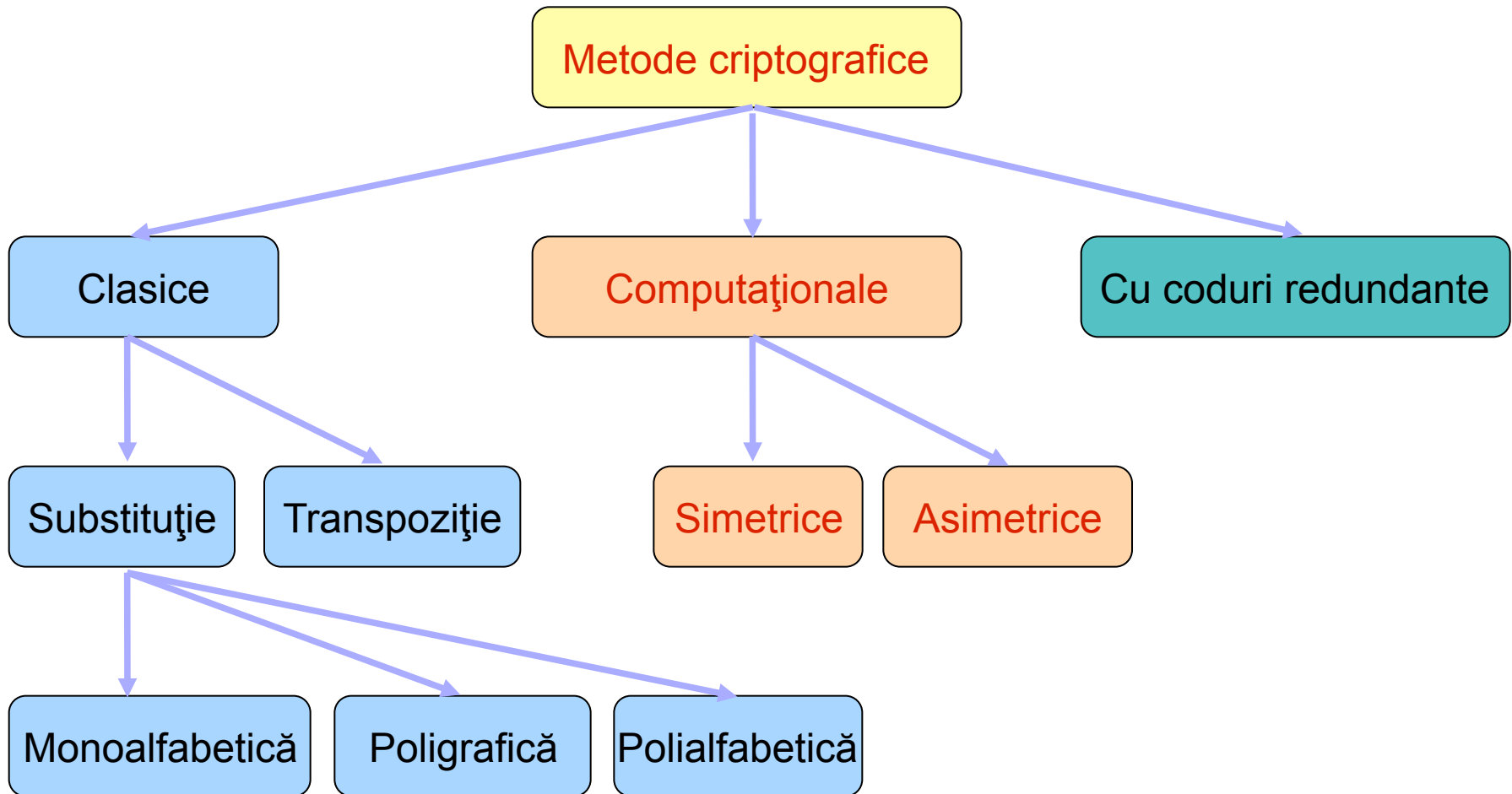
integritate A are garantia că nimeni nu poate modifica mesajul M deoarece nu cunoaste cheia privata D_a

Schema de autentificare

- autentificare** B are garanția că A este sursa mesajului
(semnătură digitală - se poate semna doar rezumat)
- ne-repudiere** folosind perechea $Da(M)$ și M

Clasificare generală

Utilizarea TI în evaluarea algoritmilor criptografici

Fie S o sursa de informații

- care transmite mesajele X_1, \dots, X_n
- cu probabilitățile $p(X_1), \dots, p(X_n)$, ptr. care $\sum_{i=1, n} p(X_i) = 1$.

Entropia este cantitatea medie de informație transmisă de sursa

$$H(X) = \sum_{i=1, n} p(X_i) \cdot \log(1/p(X_i))$$

- $\log(1/p(X_i))$ = cantitatea de informație primită la recepția lui X_i .
- baza logaritm = 2 \rightarrow cantitatea măsurată în **număr de biți**

Exemplu

- aruncarea monedei – cap sau pajura
- probabilități egale
- informație 1 bit: $H(X) = -\sum_{i=1, 2} (1/2) \cdot \log(1/2) = 1$

Utilizarea TI (2)

Entropia = cantitatea de **incertitudine** inlaturata (in medie) de un mesaj

Exemplu:

o sursa poate trimite $n = 4$ mesaje, cu probabilitati egale $p(X) = 1/4$

$$H(X) = \sum_{i=1,4} (1/4) * \log(4) = 2$$

fiecare mesaj inlatura o **incertitudine** de 2 biti

(inainte nu se stia care din cele 4 mesaje va fi primit)

Entropia depinde de **distributia probabilitatilor** mesajelor

- $H(X)$ maxim când $p(X_1) = p(X_2) = \dots = p(X_n) = 1/n$.
- $H(X)$ descrește când distribuția mesajelor se restrânge.
- $H(X) = 0$ când $p(X_i) = 1$ pentru un mesaj i .

Entropie conditionata - Echivocitatea

Exemplu:

- mesajele X sunt conditionate de mesaje Y

Fie $m=4$ și $p(Y) = 1/4$ pentru fiecare Y .

Fiecare Y restrânge X :

dupa Y_1 : urmeaza X_1 sau X_2 ,

dupa Y_2 : urmeaza X_3 sau X_4 ,

dupa Y_3 : urmeaza X_2 sau X_3 ,

dupa Y_4 : urmeaza X_4 sau X_1 .

Problema:

- cum se calculeaza entropia lui X ?

Entropie conditionata – Echivocitatea (2)

Dat fiind Y din mulțimea mesajelor Y_1, \dots, Y_n cu $\sum_{i=1, n} p(Y_i) = 1$,

- fie: $p_Y(X)$ probabilitatea mesajului X condiționat de Y .
 $p(X, Y)$ probabilitatea mesajelor X și Y luate împreună:

$$p(X, Y) = p_Y(X) \cdot p(Y).$$

- **Echivocitatea** este entropia lui X condiționat de Y :

$$H_Y(X) = \sum_{X, Y} p(X, Y) \cdot \log(1/p_Y(X))$$

$$\begin{aligned} H_Y(X) &= \sum_{X, Y} p_Y(X) \cdot p(Y) \log(1/p_Y(X)) \\ &= \sum_Y p(Y) \sum_X p_Y(X) \cdot \log(1/p_Y(X)). \end{aligned}$$

Pentru exemplu:

Echivocitatea este: $H_Y(X) = 4 \left(\frac{1}{4} \right) 2 \left(\frac{1}{2} \right) \log 2 = \log 2 = 1$.

$H(X) = 2 \rightarrow$ cunoașterea lui Y reduce incertitudinea lui X la un bit.

Confidențialitatea perfectă

Fie:

- M texte clare cu probabilitatea $p(M)$, $\sum_M p(M) = 1$.
- C criptograme, cu probabilitatea $p(C)$, $\sum_C p(C) = 1$.
- K chei cu probabilitatea $p(K)$, $\sum_K p(K) = 1$.
- $p_C(M)$ probabilitatea să se fi transmis M când se recepționează C.

Confidențialitatea perfectă $\Leftrightarrow p_C(M) = p(M)$.

Fie $p_M(C)$ probabilitatea să se recepționeze C când s-a transmis M:

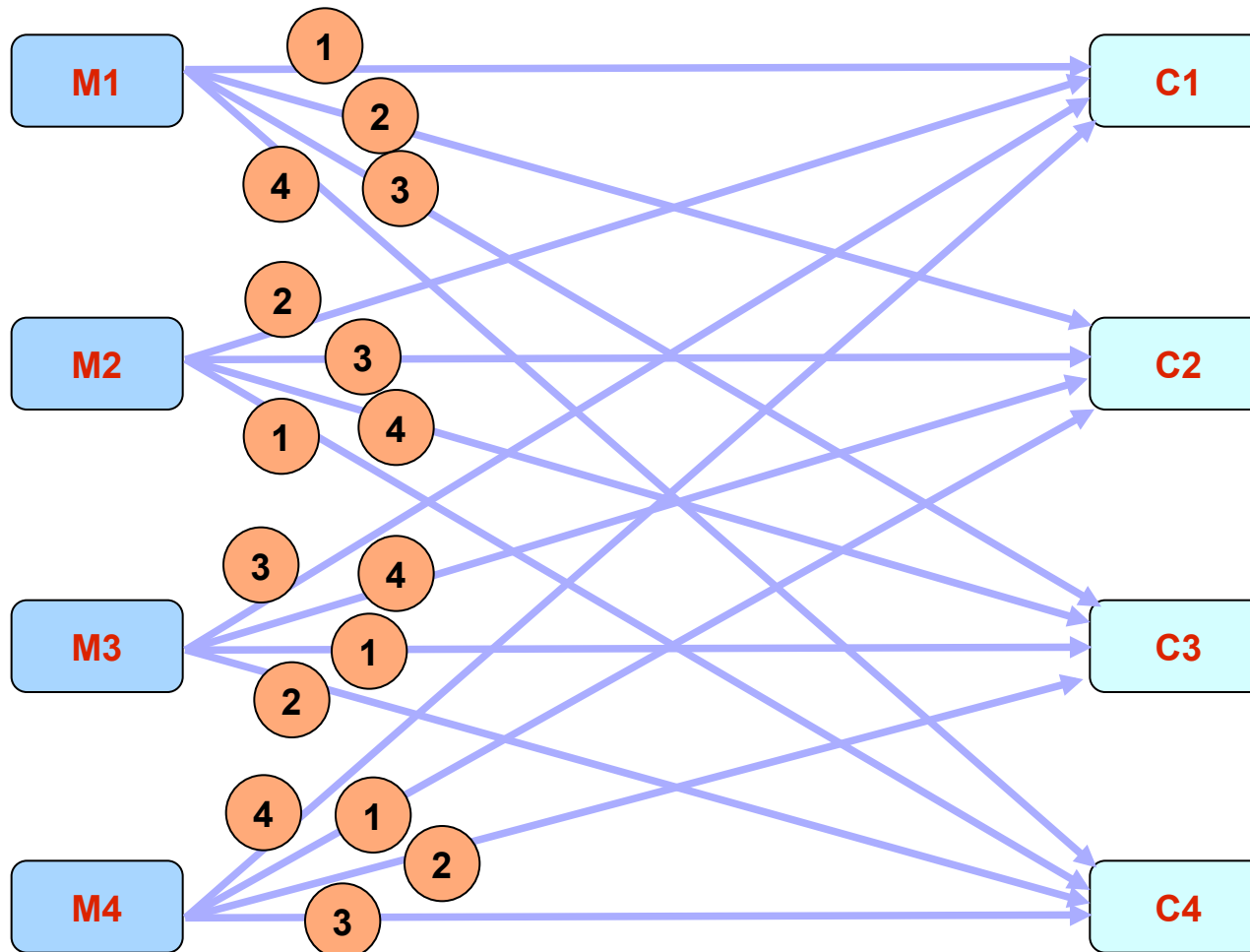
$$p_M(C) = \sum_{k, E_k(M)=C} p(k).$$

- Confidențialitatea perfectă:

$$p_M(C) = p(C), \text{ pentru toate } M \text{ și orice } C.$$

Confidențialitatea perfectă

- Confidențialitatea perfectă este posibilă dacă se folosesc chei la fel de lungi ca mesajele codificate.

Distanța de unicitate

- “Spargerea” confidențialității depinde de cantitatea de criptograme de care intrusul dispune
 - cantitatea de **incertitudine** în K cunoscând C, exprimată ca:
$$H_C(K) = \sum_C p(C) \sum_K p_C(K) \log (1/p_C (K))$$
- Dacă $H_C(K)=0$ nu există incertitudine și cifrul se poate sparge.
- Când crește lungimea N a textelor cifrate echivocitatea scade.
- **Distanța de unicitate:**
 - Cel mai mic N pentru care $H_C(K)$ este foarte apropiat de 0.
- **Cifru necondiționat sigur:**
 - $H_C(K)$ nu se apropie niciodată de 0.

Calcul aproximativ distanță unicitate

Pentru un limbaj, considerăm mulțimea mesajelor de lungime N

- cu entropia $H(X)$
- fiecare mesaj este o secvență de N simboluri dintr-un alfabet A
- alfabetul are L simboluri
- nu toate combinațiile de N simboluri au sens
 - ex. anumite succesiuni de consoane, digrame, trigrame, etc.

Rata limbajului este entropia pe simbol:

$$r = H(X) / N$$

- r = număr de biți pentru un simbol \rightarrow total 2^r simboluri
- pentru limba engleză $r = 1 \dots 1.5$ biți pe litera
- Numărul mesajelor de lungime N , cu sens este 2^{rN}

Calcul aproximativ distanță unicitate (2)

Pentru toate combinațiile posibile, se definește

Rata absolută a limbajului (entropia pe simbol):

- $R = \log L = \sum_{i=1,L} (1/L) \log (L)$
- pentru limba engleză $R = \log 26 = 4.7$ biți pe literă
- Numarul de mesaje posibile, de lungime N este 2^{RN}

Redundanța D este

- $D = R - r$
- $D = 3.2 \dots 3.7$ în limba engleză.
- se datorează cuvintelor fără sens

Calcul aproximativ distanță unicitate (3)

- Ipoteze:
 - Sunt 2^{rN} mesaje posibile de lungime N, din care 2^{rN} au sens.
 - Toate mesajele cu sens au aceeași probabilitate, $1/2^{rN}$.
 - Toate mesajele fără sens au probabilitate 0.
 - Sunt $2^{H(K)}$ chei cu probabilități egale.
 - Cifrul este aleator:
 - Pentru fiecare k și C, descifrarea $D_k(C)$ este variabilă aleatoare independentă uniform distribuită pe toate mesajele, cu sau fără sens.

Calcul aproximativ distanță unicitate (4)

- Fie criptograma $C = E_K(M)$.
 - Criptanalistul are de ales între $2^{H(K)}$ chei, **doar una este corectă**.
 - Rămân $2^{H(K)} - 1$ chei care pot da soluție falsă

(Adica același C se obține criptând un alt mesaj M' cu înțeles, cu o cheie diferita de K)
 - cu aceeași probabilitate $q = 2^{rN} / 2^{RN} = 2^{-DN}$

$D = R - r$ este redundanța limbajului
 - Numărul de soluții false F:

$$F = (2^{H(K)} - 1)q = (2^{H(K)} - 1) 2^{-DN} \approx 2^{H(K) - DN}$$

conditia de unicitate $\rightarrow \log F = H(K) - DN = 0$

$\rightarrow N = H(K) / D$ **Interpretare!**

Cifrarea prin substituție

Cifrul lui Cezar (substituție monoalfabetică)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C

textul clar: **CRIPTOGRAFIE**

text cifrat: **FULSWRJUDILH**

Relatia de calcul

$$c[i] = (m[i] + 3) \bmod 26$$

In general

$$c[i] = (a.m[i] + b) \bmod n.$$

Substituația polialfabetică (Vigenere)

folosește 36 de cifruri Cezar și o **cheie** de cifrare de lungime l
fiecare literă din cheie = **substitutul literei A** din textul clar

Exemplu: cheia POLIGRAF

POLIGRAFPOLIGRAG**POLIGRAF**POLIGRAF**POLI**
AFOSTODATACANPOVESTIAFOSTCANICIODATA
PTZAZFDFIONITGOATGEQGWOXIQLVOTITSOEI

Cifrarea prin substituție

- Cifrul **Beaufort**:
 - Cifrare: $c[i] = (k[i] - m[i]) \bmod n$.
 - Descifrare: $m[i] = (k[i] - c[i]) \bmod n$
- Substituția **poligrafică**:
 - Un grup de n litere este înlocuit cu un alt grup de n litere.

Analiza cifrării prin substituție

- Substituție **monoalfabetică**:
 - $N = H(K) / D = \log n! / D$
 - Pentru limba engleză:
 - $N = \log 26! / 3.2 = 27.6$
- Substituție **periodică** cu perioada d :
 - Sunt s^d chei posibile pentru fiecare substituție simplă:
 - $N = H(K) / D = \log s^d / D = (d \cdot \log s) / D$
 - Pentru cifrul **Vigenere** $s = 26$:
 - $N = d * 4.7 / 3.2 = 1.5 d$

Cifrarea prin transpozitie

Modifică ordinea caracterelor. Uzual:

- textul clar dispus în liniile succesive ale unei matrice si
- parcurgerea acesteia după o anumită regulă pentru stabilirea noii succesiuni de caractere.

Exemplu

- caracterele dispuse pe linii sunt citite pe coloane,
- ordinea coloanelor este dată de ordinea alfabetică a literelor unei chei.

cheie: **POLIGRAF**

ordine: **76543812**

text clar: **AFOSTODATACANPOVESTIAFOSTCANICIO**

POLIGRAF
AFOSTODA
TACANPOV
ESTIAFOS
TCANICIO

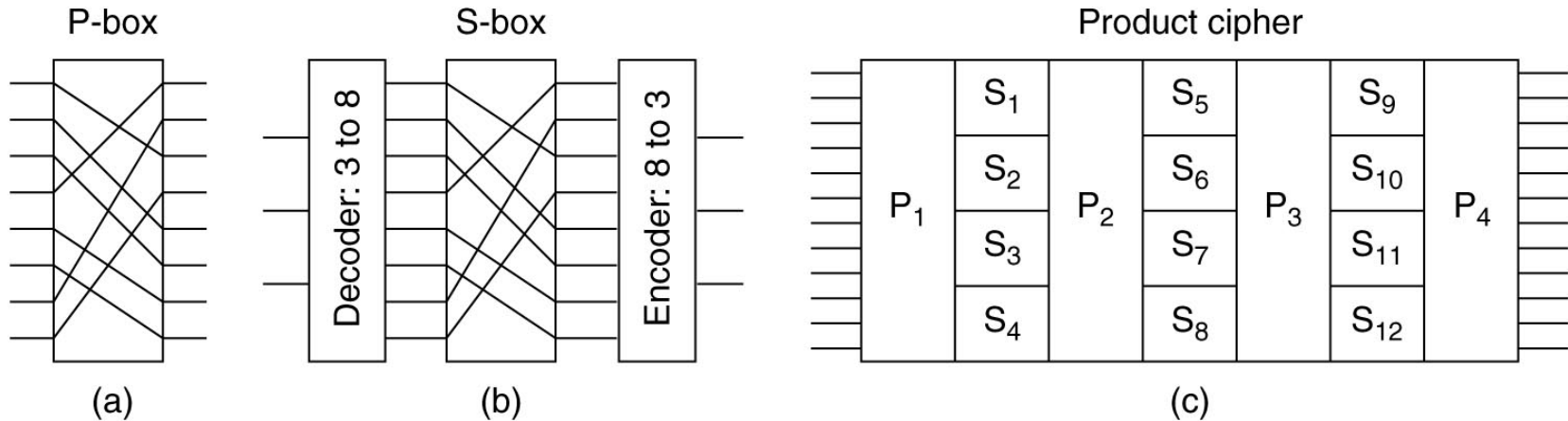
text cifrat: **DOOIAVSOTNAISAINOCTAFASCATETOPFC**

Analiza cifrării prin transpoziție

- Pentru spargerea cifrului:
 - Cifrul permută caracterele cu o perioadă fixă d .
 - Sunt $d!$ permutări posibile.
 - Toate sunt echiprobabile.
- $H(K) = \log d!$
 - $N = H(K) / D = \log d! / D$
 - $N = d \log (d/e) / D$
- Pentru $d = 27$ și $D = 3.2$ rezultă:
 - $N = 27.9$

Cifruri produs

Principii pentru a obține o securitate mai mare:

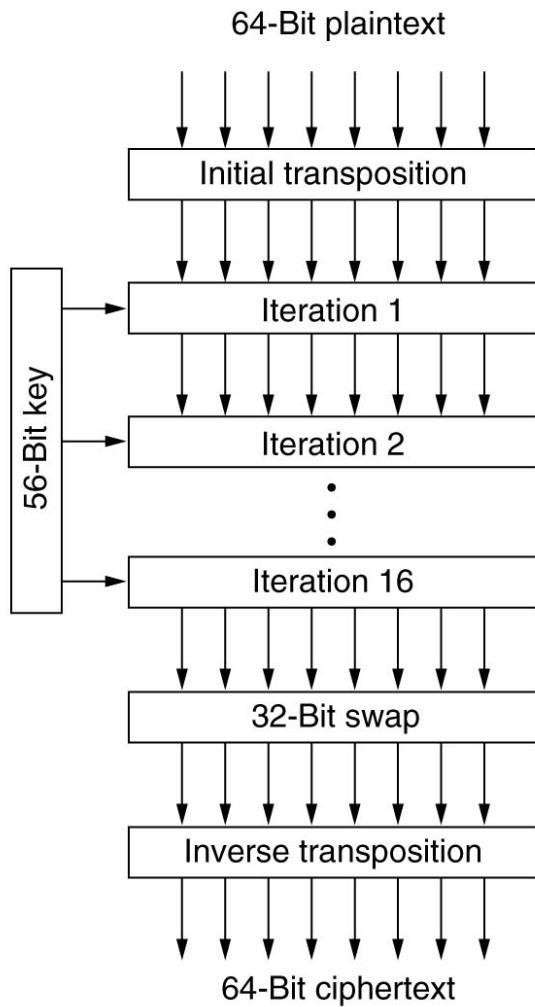
- compune două cifruri "slabe", complementare
 - P-box – permutare - asigură difuzia
 - S-box – substituție - asigură confuzia
- repetă aplicarea permutării și substituției

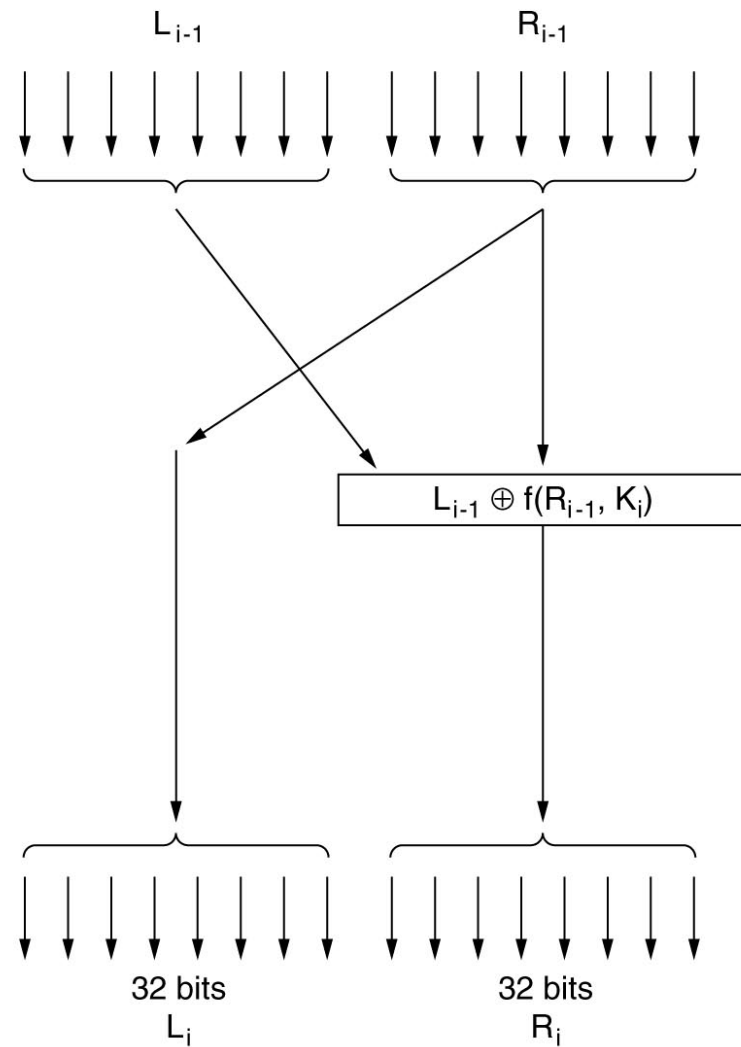
DES (Data Encryption Standard)

Schema generală

O iterație

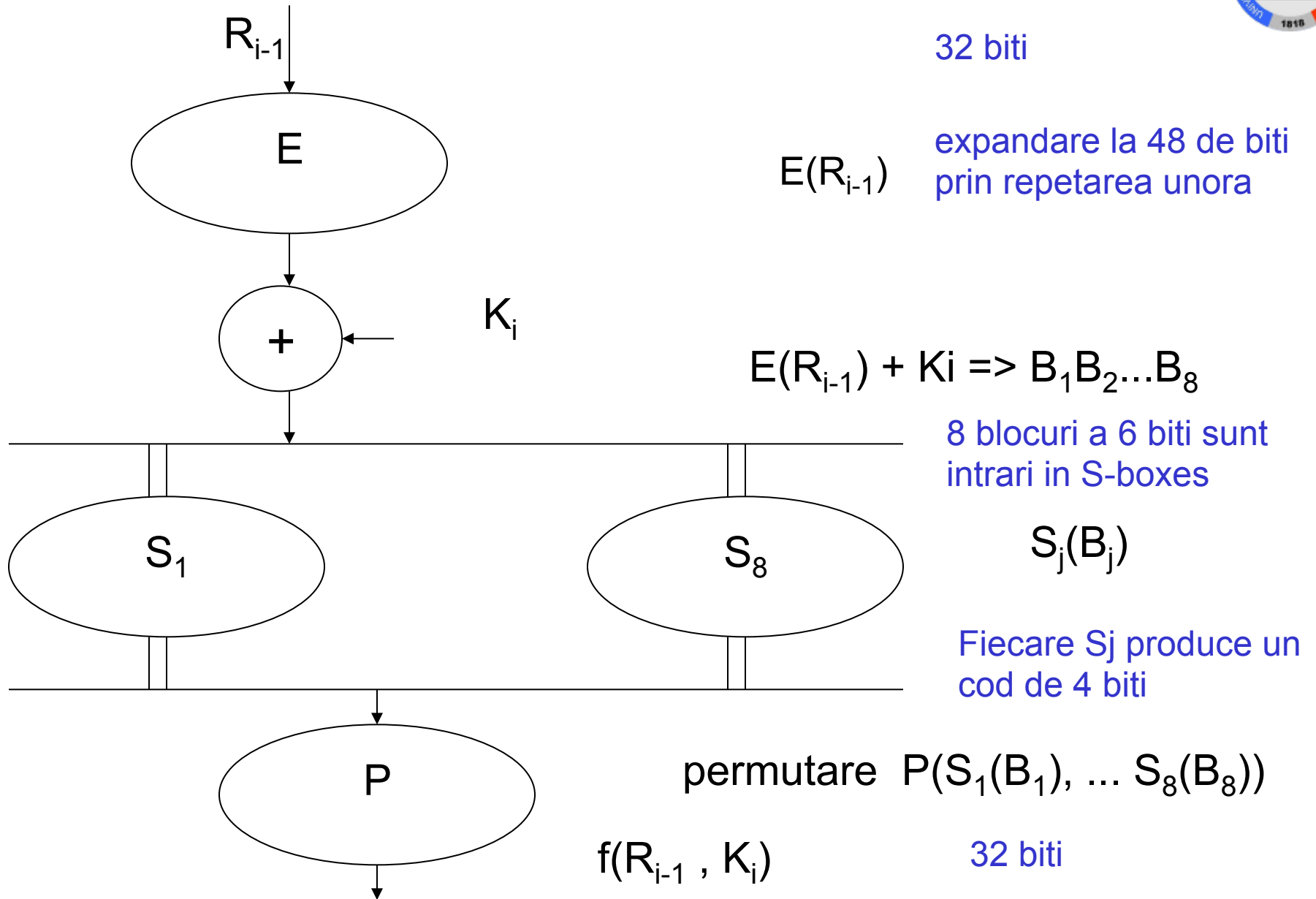
(a)

(b)

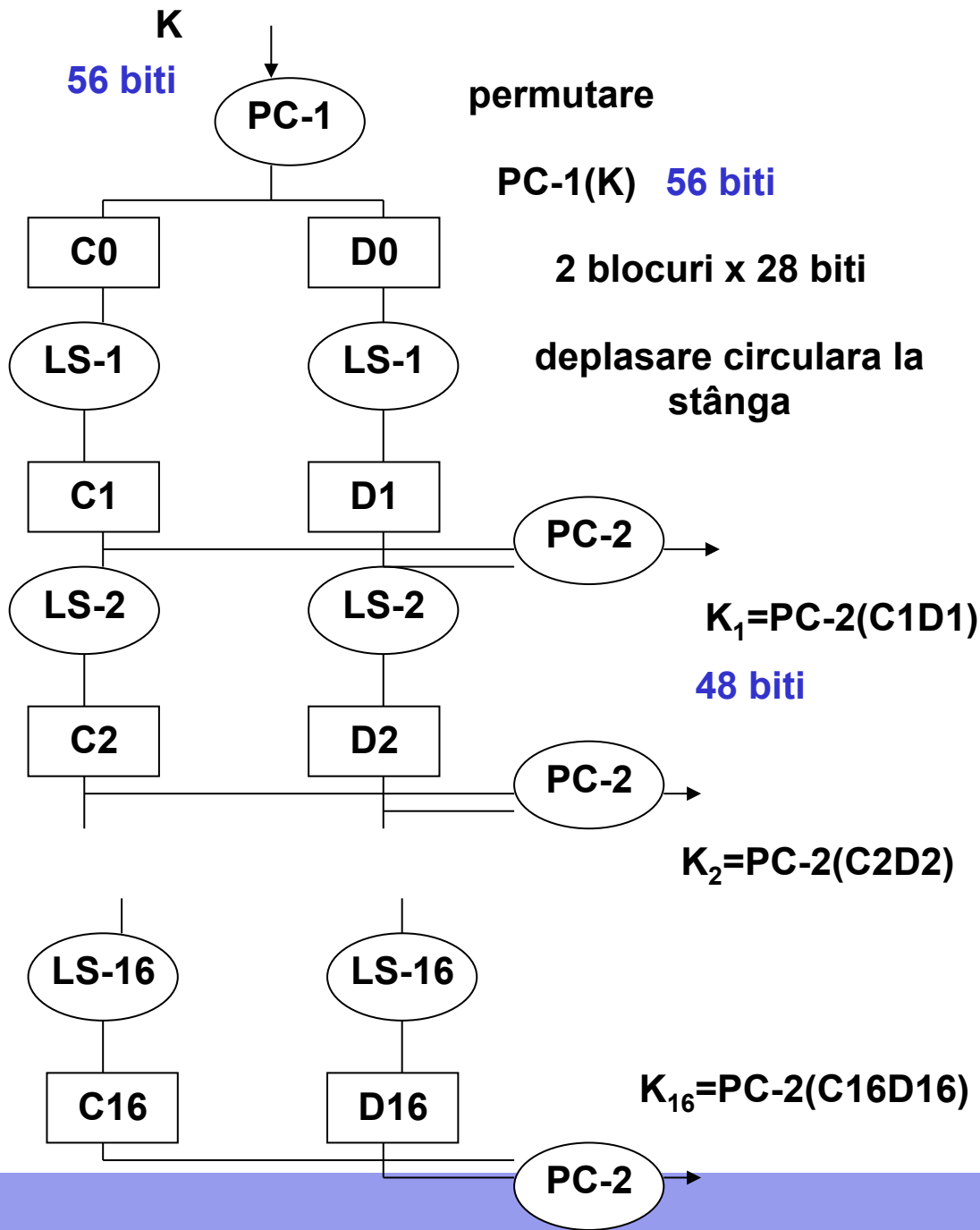

Calculul lui $f(R_{i-1}, k_i)$

Calculul cheilor

Comentarii

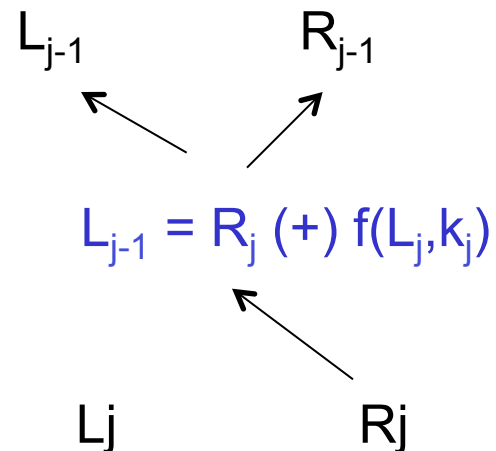
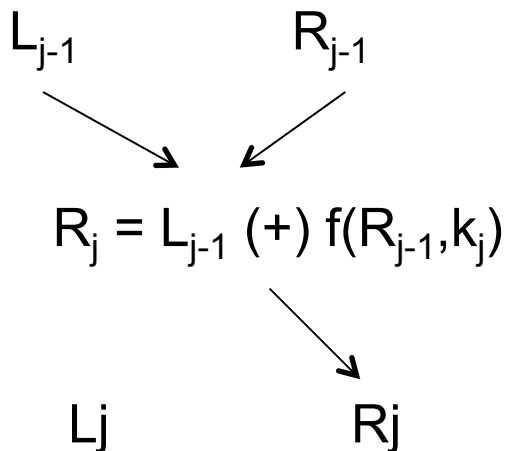
- Transpozițiile, expandările, substituțiile, permutările sunt definite în DES
- Același algoritm folosit la criptare și decriptare

La criptare: $L_j = R_{j-1}$
 $R_j = L_{j-1} (+) f(R_{j-1}, k_j)$

De unde: $R_{j-1} = L_j$
 $L_{j-1} = R_j (+) f(R_{j-1}, k_j)$

și $L_{j-1} = R_j (+) f(L_j, k_j)$

Decriptare = ordine inversă criptării (cu cheile în ordinea $k_{16} - k_1$)

Comentarii (2)

- Elementele cheie ale algoritmului nu au fost făcute publice
 - Controverse
 - Există trape care să ușureze decriptarea de către NSA?
NSA declară că NU.
 - Descoperirea și folosirea unei astfel de trape de un criptanalist răuvoitor
 - Urmarea – unele detalii despre S-box au fost dezvăluite de NSA

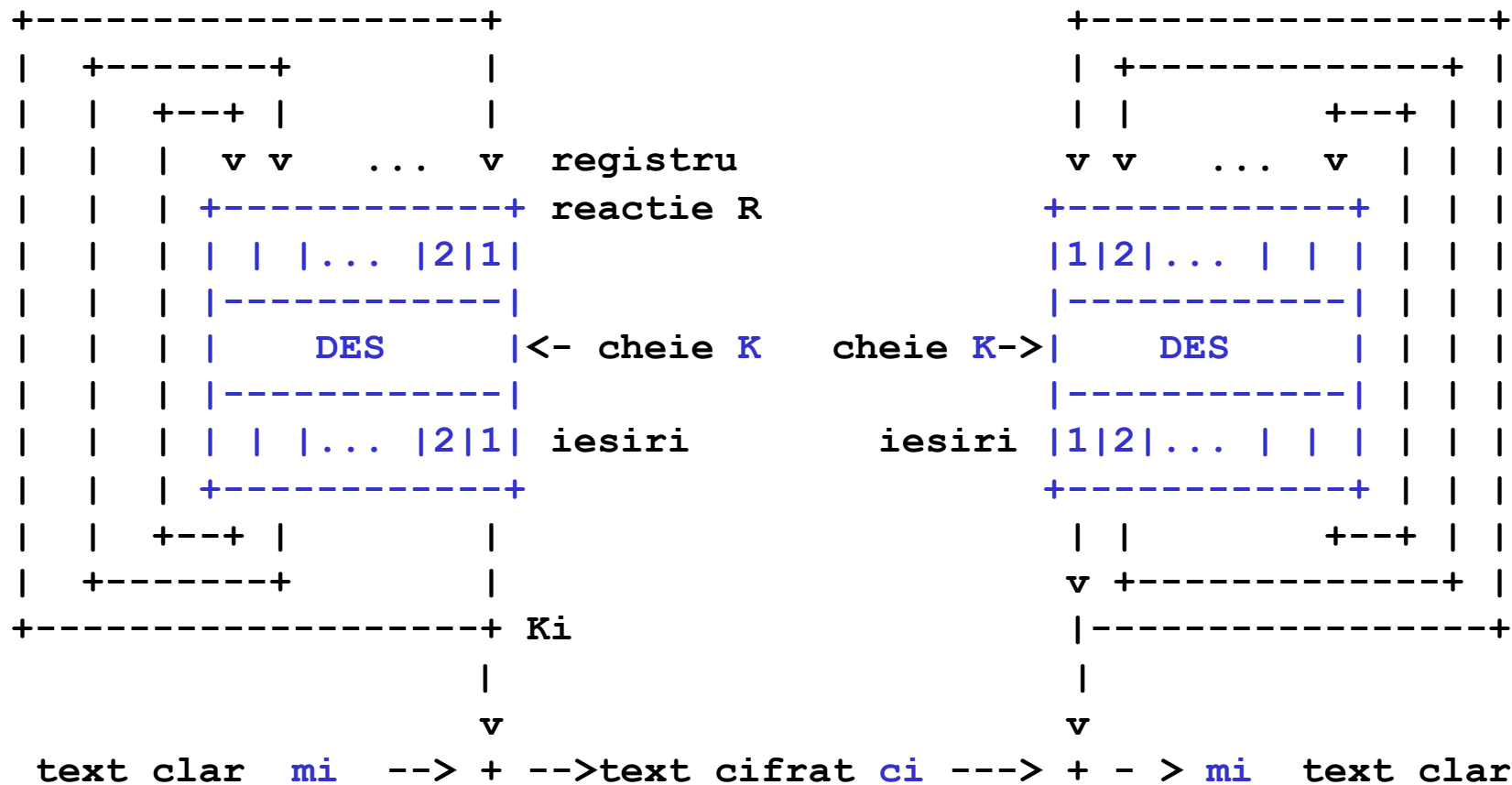
Comentarii (3)

- Număr de iterații – suficiente pentru difuzie?
 - Experimental, după 8 iterații nu se mai văd dependențe ale biților de ieșire de grupuri de biți din intrare
- Lungimea cheii
 - Cheie DES de 56 biți spartă prin forță brută (4 luni * 3500 mașini) în 1997
 - Dar, nu au fost raportate deficiențe în algoritm
 - Triple DES “mărește” lungimea cheii

Cifrarea secvențială

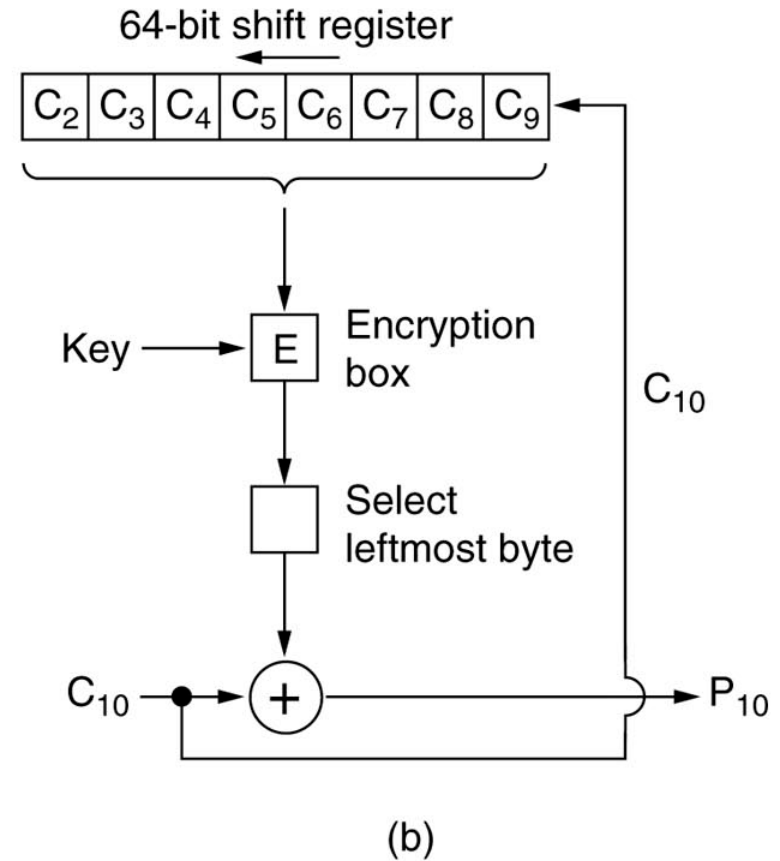
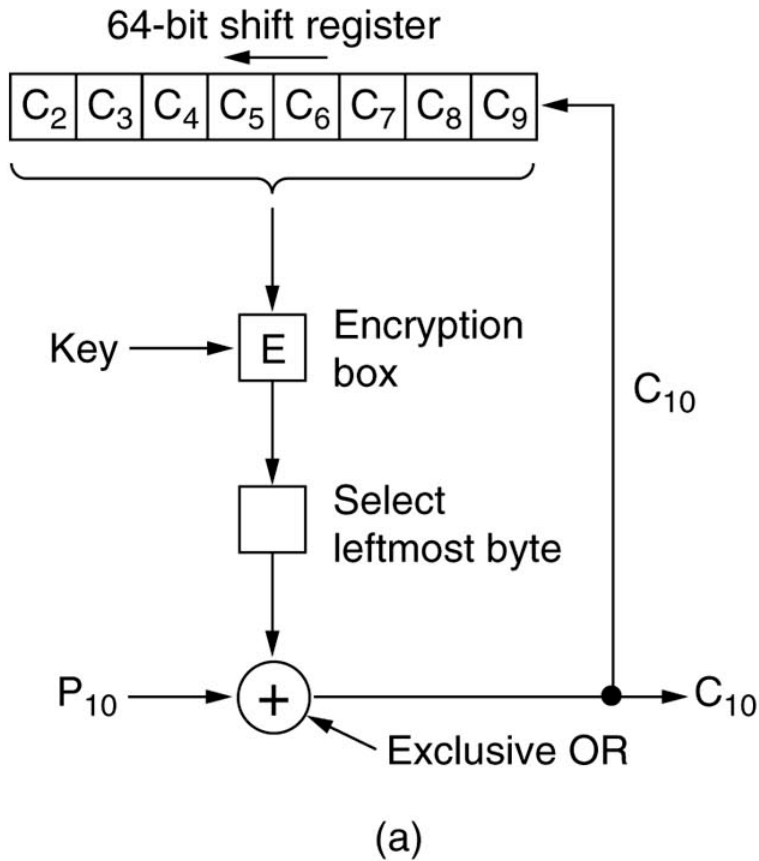
Sistem secvențial sincron cu reacție bloc (OFB - Output Feed Back)

Foloseste un Initialization Vector ca prima intrare in R

Nu trebuie re folosita aceeasi pereche (K, IV)

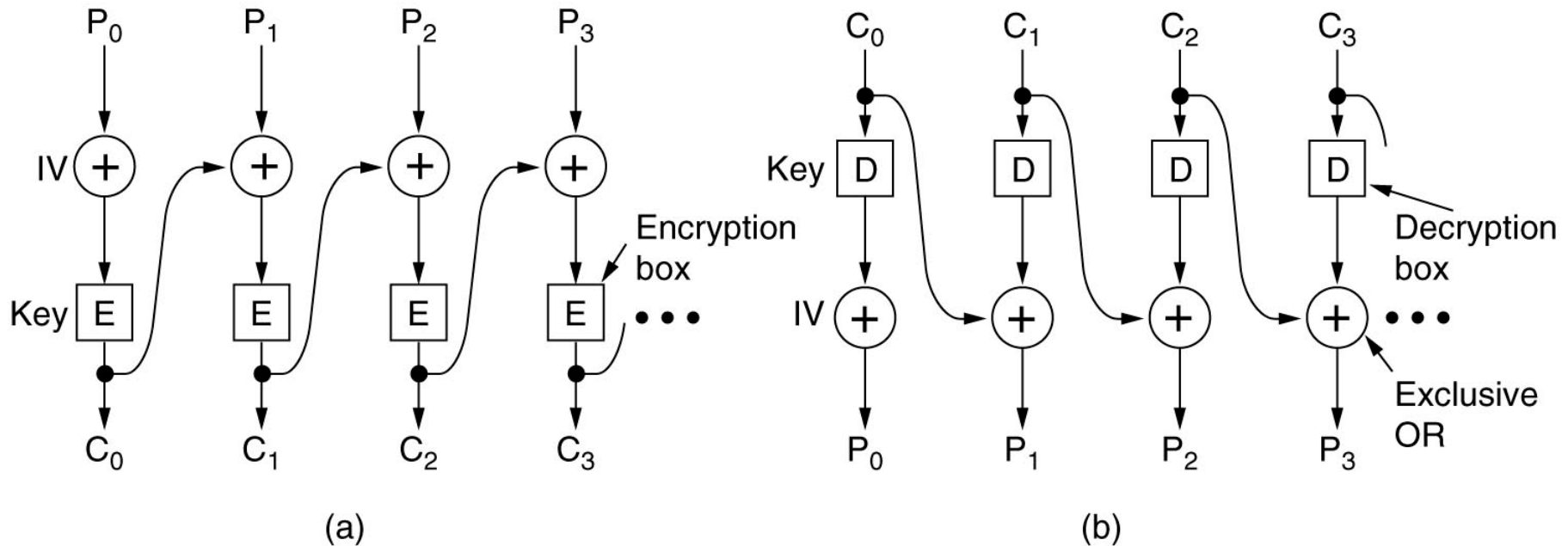
CFB - K-bit Cifer-Feed Back

Folosește un **Initialization Vector** ca prima valoare în **Registrul de deplasare**

O eroare de un bit în criptograma conduce la decriptarea eronată a 8 octeți

CBC - Cipher Block Chaining

Key – cheie secretă

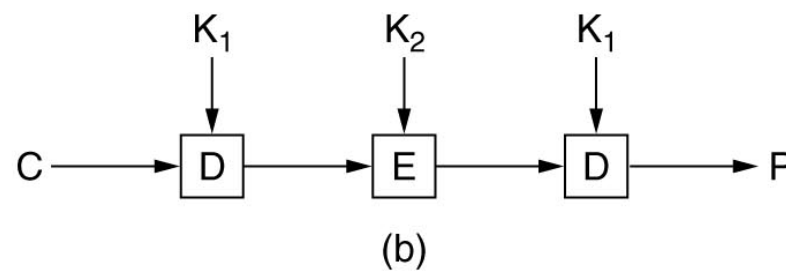
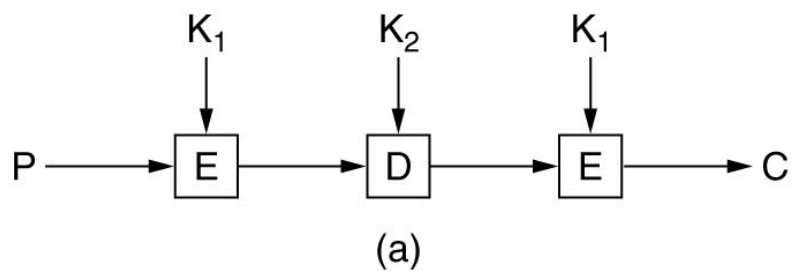
IV – Initialization Vector

ales aleator, același pentru criptare și decriptare

folosit pentru combinarea cu primul bloc

Avantaj: același text clar repetat în mesaj va fi criptat diferit

Triplu DES

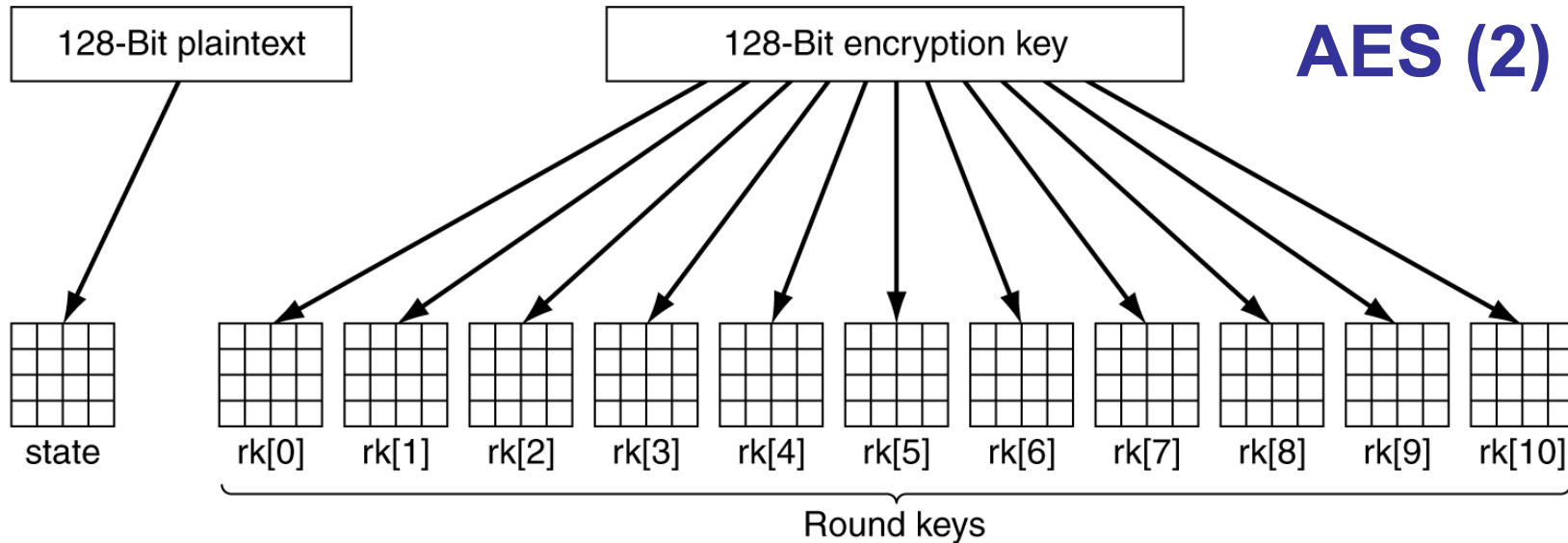
AES – Advanced Encryption Standard

Regulile concursului organizat de NIST (ianuarie 1997) erau:

1. Algoritmul trebuie să fie un cifru bloc simetric.
2. Tot proiectul trebuie să fie public
3. Trebuie să fie suportate chei de 128, 192, și de 256 biți
4. Trebuie să fie posibile atât implementări hardware cât și software
5. Algoritmul trebuie să fie public sau oferit cu licență nediscriminatorie.

Finaliștii și scorurile lor au fost următoarele:

1. Rijndael (din partea lui Joan Daemen și Vincent Rijmen, 86 voturi)
2. Serpent (din partea lui Ross Anderson, Eli Biham și Lars Knudsen, 59 voturi)
3. Twofish (din partea unei echipe condusă de Bruce Schneier, 31 voturi)
4. RC6 (din partea RSA Laboratories, 23 voturi)
5. MARS (din partea IBM, 13 voturi)

n runde ($n=10$ pentru cheie de lungime 128; 12/ 192, 14/256)

Bloc 128 biți = matrice 4×4 octeți – **state**

Operații pe coloane sau pe linii; 4 operații pe rundă

substitute – la nivel octet, folosește tabel substituție

rotate_rows – prin deplasare circulară la stânga la nivel octet

1	5	9	13	➔	1	5	9	13
2	6	10	14		6	10	14	2
3	7	11	15		11	15	3	7
4	8	12	16		16	4	8	12

`mix_columns` – elementele unei coloane sunt înmulțite cu o matrice

$$\begin{array}{c} \left| \begin{array}{c} s'0i \\ s'1i \\ s'2i \\ s'3i \end{array} \right| = \begin{array}{c} \left| \begin{array}{cccc} 2 & 3 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 3 & 1 \\ 1 & 1 & 2 & 3 \\ 3 & 1 & 1 & 2 \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} s0i \\ s1i \\ s2i \\ s3i \end{array} \right| \end{array}$$

`xor_roundkey_into_state` – adaugă o cheie `rk[i]`

Rijndael definit în **câmp Galois $G(2^8)$** prin polinomul $P = x^8 + x^4 + x^3 + x + 1$

număr = coeficienții unui polinom

Ex. $23 = 10111_{(2)}$ este polinomul $1*x^4 + 0*x^3 + 1*x^2 + 1*x + 1$
 $x^4 + x^2 + x + 1$

adunarea coeficienților făcută modulo 2

înmulțirea făcută ca la polinoame, dar modulo P

Ex. $(x^3 + 1) * (x^4 + x) = x^7 + x^4 + x^4 + x = x^7 + x$

Algoritmul AES (3)

```

#define LENGTH 16                /* # bytes in data block or key */
#define NROWS 4                  /* number of rows in state */
#define NCOLS 4                  /* number of columns in state */
#define ROUNDS 10               /* number of iterations */
typedef unsigned char byte;     /* unsigned 8-bit integer */

rijndael(byte plaintext[LENGTH], byte ciphertext[LENGTH], byte key[LENGTH])
{
    int r;                        /* loop index */
    byte state[NROWS][NCOLS];    /* current state */
    struct {byte k[NROWS][NCOLS];} rk[ROUNDS + 1]; /* round keys */

    expand_key(key, rk);          /* construct the round keys */
    copy_plaintext_to_state(state, plaintext); /* init current state */
    xor_roundkey_into_state(state, rk[0]); /* XOR key into state */

    for (r = 1; r <= ROUNDS; r++) {
        substitute(state);      /* apply S-box to each byte */
        rotate_rows(state);     /* rotate row i by i bytes */
        if (r < ROUNDS) mix_columns(state); /* mix function */
        xor_roundkey_into_state(state, rk[r]); /* XOR key into state */
    }
    copy_state_to_ciphertext(ciphertext, state); /* return result */
}

```


Comentarii

- Nu au fost probleme la utilizare
- Experimental – difuzie bună
- Metodă bazată pe algebră (câmpuri Galois)
 - substituții și mixare coloane folosesc operații cu sens în teoria algebrică (nu simple tabele greu de explicat)
 - autorii nu au oferit argumente matematice
 - nu sunt suspectate trape sau scurtături ascunse

Cifrarea prin functii greu inversabile

- functii greu inversabile
 - cunoscînd x este usor de calculat $f(x)$
 - calculul lui x din $f(x)$ este foarte dificil.
- adaptare:
 - calculul lui x din $f(x)$ trebuie să fie o problemă intratabilă doar pentru criptanalist
 - nu pentru destinatarul autorizat care
 - **are cheia** sau
 - **dispune de o trapă** ce face problema usor de rezolvat.
- problemă intratabilă - nu există un algoritm de rezolvare în timp polinomial.
- Metode
 - algoritmi exponențiali
 - problema rucsacului.

Algoritmi exponențiali – RSA

In RSA (Rivest, Shamir și Adleman):

Criptarea și decriptarea se fac prin funcții exponențiale

Criptarea se face prin calculul

$$C = (M^e) \bmod n$$

unde (e, n) reprezintă cheia de criptare.

M este un bloc de mesaj (valoare întreagă între 0 și $n-1$)

C este criptograma.

Decriptarea se face prin calculul

$$M = (C^d) \bmod n$$

unde (d, n) este cheia de decriptare

Algoritmi exponențiali – RSA

Condiția: funcțiile de criptare și decriptare trebuie să fie **inverse** una alteia:

$$(M^e \bmod n)^d \bmod n = M$$

Condiția poate fi îndeplinită dacă

- **e** este un întreg relativ prim cu $\Phi(n)$

$\Phi(n)$ este Funcția lui Euler

adică nr de întregi pozitivi $<n$ relativ primi cu n

- **d** este inversul multiplicativ al lui **e** modulo $\Phi(n)$

$$e \cdot d \bmod \Phi(n) = 1$$

- **n** este produsul a două numere prime, $n = p \cdot q$

caz în care $\Phi(n) = (p-1)(q-1)$

Metoda RSA

1. Se aleg două numere prime p și q ,
(de obicei de 1024 biți).
2. Se calculează $n = p \times q$
și $z = (p - 1) \times (q - 1)$.
3. Se alege d un număr relativ prim cu z
 d poate fi un număr prim care satisface
 $d > (p-1)$ și $d > (q-1)$
4. Se găsește e astfel încât $e \times d = 1 \pmod{z}$.
5. (e, n) este cheia de criptare.
 (d, n) este cheia de decriptare.

Motivatie

Functia lui Euler

$\Phi(n)$ = nr de întregi pozitivi $<n$ relativ primi cu n

daca p prim $\Rightarrow \Phi(p) = p-1$.

daca $n = p \cdot q$ cu p, q prime atunci

$$\Phi(n) = \Phi(p) \cdot \Phi(q) = (p-1) (q-1)$$

T. (Euler). Pentru orice a si n cu $(a,n) = 1$ avem

$$a^{\Phi(n)} \bmod n = 1$$

T. (cifrare). Date fiind e și d care satisfac

$$ed \bmod \Phi(n) = 1$$

și un mesaj $M \in [0, n-1]$, avem

$$(M^e \bmod n)^d \bmod n = M$$

Dem. $ed \bmod \Phi(n) = 1 \Rightarrow ed = t \Phi(n) + 1$ ptr. un anumit t .

$$(M^e \bmod n)^d \bmod n = M^{ed} \bmod n$$

$$= M^{t \Phi(n) + 1} \bmod n$$

$$= M * M^{t \Phi(n)} \bmod n = M(M^{t \Phi(n)} \bmod n) \bmod n$$

$$= M((M^{\Phi(n)} \bmod n)^t \bmod n) \bmod n$$

$$= M((1)^t \bmod n) \bmod n$$

$$= (M \cdot 1) \bmod n = M$$

Ex:

Alegem $p = 3$ și $q = 11$, rezultând $n = 33$ și $z = 20$

Alegem $d = 7$ (7 și 20 nu au factori comuni)

e poate fi găsit din $7 \times e = 1 \pmod{20}$, care dă $e = 3$.

Plaintext (P)		Ciphertext (C)			After decryption	
Symbolic	Numeric	P^3	$P^3 \pmod{33}$	C^7	$C^7 \pmod{33}$	Symbolic
S	19	6859	28	13492928512	19	S
U	21	9261	21	1801088541	21	U
Z	26	17576	20	1280000000	26	Z
A	01	1	1	1	01	A
N	14	2744	5	78125	14	N
N	14	2744	5	78125	14	N
E	05	125	26	8031810176	05	E

Sender's computation
 Receiver's computation

Comentarii

Cheia de criptare (e,n) se face publica

Problema:

- cunoașterea lui (e,n) sa nu permita deducerea lui d

Securitate pastrata:

- p si q sunt numere prime foarte mari
- p si q sunt pastrate secrete

Prin simetrie, cifrarea si descrierea sunt comutative si mutual inverse

$$(M^e \bmod n)^d \bmod n = M$$

=> RSA utilizată ptr confidentialitate si autentificare.

Nu au fost identificate atacuri reusite cu RSA

Metoda MH (Merkle si Hellman)

Problema rucsacului

Se dau ponderile $A = (a[1], a[2], \dots, a[m])$

Se cere determinarea lui $X = (x[1], x[2], \dots, x[m])$ cu elemente binare, a.i.

$$C = \sum_{i=1, m} x[i] * a[i]$$

Găsirea unei solutii = backtracking

=> număr operatii care creste exponential cu m.

O solutie x poate fi **verificată** prin cel mult m operatii de adunare

Varianta **rucsac simplu** a problemei (trapa):

dacă A satisface **proprietatea de dominantă** (este o secvență super-crescătoare), adică

$$a[i] > \sum_{j=1, i-1} a[j]$$

atunci problema poate fi rezolvată în timp liniar.

Ex.

text clar	1	0	1	0	0	1
rucsac	1	2	5	9	20	43
text cifrat	1		5			43

suma = **49** reprezintă **criptograma**

decriptarea ?

Cheie publica: secventa (oarecare) de intregi

Cheie secreta: secventa super-crescatoare

Contributia Merkle si Hellman

conversie secventa (oarecare) \Leftrightarrow secventa super-crescatoare

Solutia: aritmetica modulara

rucsac simplu $A = [a_1, a_2, \dots, a_m]$

rucsac greu $G = [g_1, g_2, \dots, g_m]$

se obtine prin calcule $g_i = w * a_i \text{ mod } n$

Ex.

rucsac simplu $A = [1, 2, 4, 9], w = 15, n = 17$

$$1 * 15 \text{ mod } 17 = 15 \text{ mod } 17 = 15$$

$$2 * 15 \text{ mod } 17 = 30 \text{ mod } 17 = 13$$

$$4 * 15 \text{ mod } 17 = 60 \text{ mod } 17 = 9$$

$$9 * 15 \text{ mod } 17 = 135 \text{ mod } 17 = 16$$

rucsac greu $G = [15, 13, 9, 16]$

Obs. inmultirea $\text{mod } n$ strica proprietatea de dominanta

Conditii:

Toate numerele din G trebuie sa fie distincte intre ele

Conversia inversa de la G la A trebuie sa produca o solutie unica

Impun restrictii asupra lui n si w ; ex.:

$$w = 3; n = 6$$

x	$3*x$	$3*x \bmod 6$
1	3	3
2	6	0
3	9	3
4	12	0
5	15	3
6	18	0

$$w = 3; n = 5$$

x	$3*x$	$3*x \bmod 5$
1	3	3
2	6	1
3	9	4
4	12	2
5	15	0
6	18	3

Cerinte:

1. n trebuie sa fie mai mare decat suma tuturor ai

2. w si n trebuie sa fie prime intre ele (se alege n prim)

=> w are un invers multiplicativ w^{-1} ($w * w^{-1} = 1 \bmod n$)

Criptare

Obține criptograma C din textul clar P prin $C = G * P$

unde G este rucsacul greu, $G = w * A \text{ mod } n$ (adica $g_i = w * a_i \text{ mod } n$)

Ex: $P = [1, 0, 1, 0]$, $G = [15, 13, 9, 16] \rightarrow C = 15 + 9 = \mathbf{24}$

Decriptare

Receptorul cunoaște A, w, n și, bineînțeles, G

Deoarece $C = G * P = w * A * P \text{ mod } n$, rezulta

$$w^{-1} * C = w^{-1} * G * P = w^{-1} * w * A * P \text{ mod } n = A * P \text{ mod } n$$

din care P se afla prin rucsac simplu

Ex. $A = [1, 2, 4, 9]$, $w = 15$, $n = 17$, $C = \mathbf{24}$

$$w^{-1} = 15^{-1} = 8 \text{ mod } 17 \rightarrow w^{-1} * C = 8 * 24 = 192 \text{ mod } 17 = \mathbf{5}$$

$$A = [1, 2, 4, 9] \Rightarrow P = [1, 0, 1, 0]$$

Comentarii

Metoda pare sigura

S-au gasit metode de atac prin ocolire rucsac greu in anumite cazuri

Oricum, algoritmul MH este greu de utilizat